KWARTAAL I
BOEKE 1, 2, 3 (tot bladsy 13)

Boek I

Vlak R Boek 1 stel leerders bekend aan **getalkonsepte van 1 tot 4**, met 'n klem op die **ontwikkeling van ruimtelike bewustheid** en die verstaan van die **konsepte "meer en minder"**. Hierdie vaardighede word verken deur aktiwiteite met die tema *Ontdek in die huis*.

Boek 1 het bykomende hulpbronne op bladsye 23 en 25 wat gebruik kan word om getalkonsepte meer prakties oor te dra. Hierdie leermateriaal kan saam met die aktiwiteite op bladsye 4, 6, 8 en 10 gebruik word om getalkonsepte te oefen.

BLADSYE 4 EN 5

Fokus: Getalle, bewerkings en verwantskappe

LV **My liggaam**

DA **Gebruik hierdie les vir deurlopende assessering.**

Benodigdhede

HB-skryfpotlood, uitveër, inkleurpotlode, klaskamervoorwerpe (blokke, verskillende skryfbehoeftes, 'n skoen of enigiets anders om die getal een voor te stel), getalkaart 1 (opsioneel), sand en witbordmerkers (opsioneel), maskeerband/kryt om 'n groot getallelyn op die vloer te teken/maak

Kernfokusvaardighede

Tel van 1, herken die **numeriese simbool en naam vir een**, verteenwoordig die getal 1 deur middel van tekeninge

Bekendstelling van die konsep

Begin die les met die leerders wat op die mat sit. Begin deur hierdie konsep te verbind met iets wat aan hulle bekend is, soos hul liggaam. Sê vir die leerders: "Kom ons kyk waarvan ons een het." Vra hulle: "Hoeveel koppe het ons?" Laat hulle aan hul koppe raak en uitroep: "Een!" "Hoeveel neuse? Hoeveel naeltjies?" Laat die leerders uitroep: "Een!"

Gebruik soveel verskillende klaskamervoorwerpe as moontlik om die getal een voor te stel. Wys vir die leerders een blok, een kryt, een skoen – hou elke item op en sê: "Hierdie is een (blok). Slegs een." Stuur dit rond. Laat hulle die voorwerp vashou en elke keer "een (blok)" sê.

Sodra die leerders die konsep van “een” begin verstaan, stel ’n bewegingsgebaseerde speletjie bekend, genaamd “Simon sê”. Gee die leerders instruksies en gee hulle tyd om dit uit te voer voordat jy na ’n ander een aanbeweeg. Byvoorbeeld: “Simon sê: Raak aan een oor, … tel een potlood op, … gee jou maatjie een palmsaluut (high-five).” Gaan voort met die speletjie en gee verskillende voorbeelde totdat die leerders die konsep begin begryp.

Begin nou om die syfer en naam vir die getal een bekend te stel. Gebruik ’n flitskaart of skryf ’n groot 1 op die bord. Sê vir die leerders: “Só wys ons 1 in skrif. Dit is ’n syfer, en dit word ‘een’ genoem.” Gebruik jou vinger en wys vir die leerders hoe jy die syfer 1 in die lug sou teken: begin bo en beweeg jou vinger afwaarts. Laat die leerders jou ’n paar keer dit nadoen. Sê hardop tydens hierdie proses: “Begin bo en beweeg jou vinger reguit af.” Die leerders kan oefen om die syfer 1 met behulp van verskillende mediums na te trek, soos in sand of met hul witbordmerkers.

Die leerders sal ook in die werkboekaktiwiteite aan ’n getallelyn 0–10 bekendgestel word, so hulle moet eers daarmee vertroud raak voordat hulle in hul boeke begin werk. Begin deur ’n groot getallelyn (0–10) op die vloer te teken, hetsy binne die klaskamer of buite in ’n oop ruimte. Laat die leerders aan die begin van die getallelyn staan en verduidelik dat hulle altyd van die begin af begin tel, wat ons “nul” noem.

Demonstreer eers deur by 0 te staan en dan op 1 te spring terwyl jy die getal hardop sê. Gaan voort om na elke getal nog een spasie te spring en dié getal te sê soos jy daarop land. Nooi die leerders om hardop saam met jou te tel terwyl jy spring.

Ná die demonstrasie, laat die leerders beurte maak om langs die getallelyn te spring en hardop te tel, hetsy individueel of saam as ’n groep. Dit help hulle om beweging op ’n praktiese en prettige manier aan getalvolgorde te koppel.

Begin dan deur die werkboekaktiwiteite te werk. Die doel hier is om die leerders te laat tel, natrek, skryf, herken, inkleur en teken om begrip van “een” te toets. Die werkboek sluit die volgende aktiwiteite in:

- **Getallelyn 0–10:** Wys na die getallelyn en herinner die leerders daaraan dat hulle altyd by nul (0) moet begin wanneer hulle tel. Vra hulle om hul vinger op 0 te plaas. Sê: “Kom ons tel saam 0, 1 …” tot 10. Elke keer as hulle die volgende getal sê, moet hulle hul vinger daarop sit of daarna wys. Vra: “Waar is een?” Laat hulle dit uitwys of jy kan dit omkring. Laat hulle nou 1 op die lyn natrek of inkleur.
- **Natrek en skryf van 1 met kolletjies:** Sê vir die leerders: “Kom ons leer hoe om die 1 te skryf.” Wys hulle hoe om eers die gestippelde 1 met hul vinger na te trek. Lei hulle dan om dit met ’n kryt of potlood na te trek. Gebruik die rympie: “Begin bo en gaan reguit af – een is regtig wonderlik!” Verduidelik aan die leerders dat hulle moet begin deur hul potlood op die groen kolletjie te sit en al langs die stippellyne te trek totdat hulle die rooi kolletjie bereik.
- **Kleur een prentjie in ’n groep in:** Verduidelik aan die leerders dat hulle ’n ry identiese prente (lessenaars, stoele en bekers) gekry het. Sê vir hulle: “Daar is baie prente, maar ons kleur net een in.” Vra hulle om eers al die prente te tel en dan net een in elke ry in te kleur. Beklemtoon dat dit net een is. Sê: “Stop na een. Nie twee nie. Net een.”
- **Teken een prentjie van jou keuse:** Vra die leerders: “Kan jy een ding teken waarvan jy hou? Net een.” Lei en demonstreer vir hulle deur een hond, een huis, ens. te teken. Laat elke leerder deel wat hulle geteken het en herhaal: “Ek het een (ding) geteken.”

Onderrigwenke

Maak seker dat jy aandag gee aan die volgende terwyl jy onderrig en assesseer:

- Tel die leerders akkuraat, slaan hulle getalle oor of herhaal hulle getalle?
- Kan hulle “een” op die getallelyn vind en dit uitwys?
- Stop hulle nadat hulle 1 prentjie ingekleur het?
- Kan hulle die syfer 1 skryf (nie agteruit of as ’n ander vorm nie)?
- Verstaan hulle die konsep van “een” as net 1 item, nie meer nie?

Algemene uitdagings wat kan voorkom:

- Meer as een prentjie word per ongeluk ingekleur. (Stel dit versigtig reg indien dit die geval is.)
- Die syfer 1 word omgekeer of van onder af begin. (Indien dit gebeur, demonstreer weer die korrekte skryfwyse.)
- Baie dinge pleks van net een word geteken. (In hierdie geval, demonstreer en lei dan die leerder.)

Lesuitkomste

Teen die einde van die les behoort leerders die getal een op ’n getallelyn (0–10) te kan herken en uitwys, mondeling tot een kan tel en dit as ’n hoeveelheid kan verstaan, die syfer 1 kan natrek en korrek vorm, presies een voorwerp in ’n stel kan inkleur, en die getal een kan voorstel deur ’n enkele voorwerp te teken.

Vaslegging

Hier is ’n paar prettige en boeiende opvolgaktiwiteite wat aktiewe leer en herhaling ondersteun, en so die konsep van die les sal versterk.

- **Skattejag:** Vra die leerders om een item van hul keuse in die klaskamer te vind en dit terug te bring na die groep toe.
- **Sorteerboks:** Verskaf ’n versameling gemengde voorwerpe en gee die leerders opdrag om “slegs een rooi” of “slegs een klein” voorwerp te kies, wat die konsep van “kies een” uit ’n groep versterk.
- **Klei-oefening:** Laat die leerders die syfer 1 met klei rol asook een bal of slangvorm om die getal voor te stel.
- **Storietyd:** Lees ’n kort, herhalende storie wat “een” beklemtoon, soos: “Een eend swem alleen.” Laat die leerders elke keer ’n vinger in die lug opsteek wanneer hulle die woord “een” hoor.
- **Getalliedjies:** Sing liedjies wat die getal een uitlig, soos: “Een pinkie dans” of “Een, twee, maak my skoen vas”, met ’n klem op die herkenning en herhaling van die woord “een.”
- **Hop-op-1-speletjie:** Gebruik ’n vloergetallelyn, getalmat of teken ’n getallelyn met kryt buite die klaskamer. Roep verskillende getalle uit. Die leerders moet dan spring en op 1 land wanneer “een” uitgeroep word.

BLADSYE 6 EN 7

Fokus: Getalle, bewerkings en verwantskappe

LV **My liggaam**

Benodigdhede

HB-potlood, uitveër, inkleurpotlode, getalkaart 2 (opsioneel), klaskamervoorwerpe in pare (blokkies, kryte, potlode, sokkies, ens.), speelklei (opsioneel), sand/bakkie/witbordmerkers (opsioneel), kleefband of kryt vir ’n groot vloergetallelyn

Kernfokusvaardighede

Tel voorwerpe akkuraat tot 2, herken die **simbool en naam vir twee**, **verstaan “dieselfde aantal”**, verteenwoordig die getal 2 deur tekeninge, wys 2 op ’n getallelyn uit

Bekendstelling van die konsep

Laat die leerders op die mat sit en begin met ’n bekende, liggaamgebaseerde inleiding. Sê vir die leerders: “Kom ons vind uit waarvan ons twee op ons liggame het.” Vra hulle vrae soos: “Hoeveel oë het ons?” Laat hulle na hul oë wys en “twee!” skree. Gaan verder en vra: “Hoeveel hande? Hoeveel ore? Hoeveel voete?” Laat hulle dit elke keer uitbeeld deur hulle te vra om twee vingers te wikkel, twee hande te waai, twee voete te stamp, ensovoorts.

Gebruik van hier af werklike voorwerpe om die konsep bekend te stel. Wys die leerders pare voorwerpe en sê: “Kyk, ek het twee potlode. Hier is twee blokke. Ek het twee skoene.” Stuur die voorwerpe rond en vra die leerders om byvoorbeeld, saam met jou te sê: “Twee blokke”. Vra die leerders om vir jou twee vingers te wys, twee kryte op te tel, of twee boeke op te hou.

Soos in die vorige les, stel ’n bewegingspeletjie bekend (“Simon sê” met twee). Sê vir die leerders: “Simon sê: Tel twee potlode op, … raak twee maatjies aan, … spring twee keer”.

Sodra die leerders die konsep van “twee” begin begryp, stel werklike visuele voorwerpe bekend en nooi die leerders om prente of speelgoed te bring wat twee van iets wys. Jy kan byvoorbeeld vra: “Wie het twee appels?” / “Waarvan het jy twee?” Laat hulle deel, byvoorbeeld: “Ek het twee katte.” / “Ek het twee sokkerballe.”

Begin nou om die syfer en naam vir die getal twee bekend te stel. Gebruik ’n flitskaart of skryf ’n groot 2 op die bord en sê: “Dit is die getal twee. Kan jy twee sê?” Trek dit saam in die lug na en sê: “Begin met ’n kurwe (halwe boog), gly links af en beweeg dan na regs.”

’n Prettige en boeiende aktiwiteit om bekend te stel, is multisensoriese natrek. Gebruik sandbakke, witborde of merkers om 2 se vorm na te trek. Onthou om te beklemtoon dat die leerders bo moet begin en hul pad af moet buig terwyl hulle die 2 vorm.

Aangesien die aktiwiteit in die werkboek fokus op die gebruik van ’n getallelyn, gee die leerders ’n meer praktiese ervaring van hierdie konsep. Begin deur ’n groot vloergetallelyn (0–10) binne of buite die klaskamer

te teken, soos jy gedoen het toe jy die getal een onderrig het. Laat die leerders by 0 (nul) opstel en sê: “Ons begin altyd by nul wanneer ons tel.”

Demonstreer hoe om van 0 → 1 → 2 te spring, en sê die getal soos jy land. Laat die klas saam met jou tel. Laat die leerders dan beurte maak om te spring en tot 2 te tel. Vra die leerders: “Wie kan op 2 land? Laat ons almal tel terwyl ons spring: Een, twee!”

Begin dan deur die werkboekaktiwiteite te werk. Die doel hier is om die leerders te laat tel, natrek, skryf, inkleur en teken om hul begrip van die getal twee en “dieselfde aantal” te toets. Die werkboek sluit die volgende aktiwiteite in:

- **Getallelyn 0–10:** Wys na die getallelyn en sê: “Ons begin altyd by nul wanneer ons tel. Kom ons tel saam: 0, 1, 2 …” tot 10. Vra: “Waar is twee?” Laat hulle dit uitwys en dan omkring of inkleur.
- **Natrek en skryf van 2 met kolletjies:** Sê: “Kom ons leer hoe om die getal twee te skryf.” Gebruik die rympie: “Om en terug op ’n spoorlyn – twee, twee, twee!” Demonstreer deur die syfer 2 met jou vinger in die lug na te trek. Laat die leerders jou ’n paar keer dit nadoen en dan hierdie deel van die aktiwiteit met ’n potlood voltooi. Beklemtoon dat hulle by die groen kolletjie begin, by die oranje kolletjie rus om van rigting te verander, en by die rooi kolletjie stop.
- **Kleur twee prente in ’n groep in:** Verduidelik aan die leerders dat hulle ’n ry identiese prente gekry het (yskaste en oonde). Sê: “Daar is baie prente, maar ons kleur net twee in.” Laat hulle al die voorwerpe tel, maar net twee in elke ry inkleur. Versterk dit deur te sê: “Stop na twee. Nie een nie. Nie drie nie. Net twee.”
- **Dieselfde aantal** (pasmaats)**:** Verduidelik aan die leerders dat óf 1 óf 2 voor ’n ry prentjies voorkom. Gee hulle opdrag om eers die syfer na te trek, die gekleurde kolletjies te onthou, en dan dieselfde aantal prentjies in te kleur. Verduidelik: “Ons wil dieselfde hoeveelheid hê – twee hier, twee daar.” Voltooi die eerste ry saam met hulle en verduidelik dat hulle die syfer 2 moet natrek en dan 2 wiele moet inkleur. Laat hulle toe om die volgende rye onafhanklik te voltooi, indien hulle kan.

Onderrigwenke

Maak seker dat jy aandag gee aan die volgende terwyl jy onderrig en assesseer:

- Tel akkuraat tot 2.
- Stop nadat die korrekte aantal voorwerpe (2) ingekleur/geteken is.
- Skryf die syfer 2 korrek (nie omgekeer nie).
- Verstaan “dieselfde aantal” in pasmaataktiwiteite.

Algemene uitdagings wat kan voorkom:

- “Een” en “twee” word verwar (veral met inkleur).
- Die syfer 2 word omgekeer. (Indien dit gebeur, demonstreer weer die korrekte skryfwyse.)
- Te veel of te min voorwerpe word geteken wanneer vir slegs twee gevra word. (Wenk: Demonstreer met behulp van regte voorwerpe. Jy kan sê: “Kom ons toets dit met twee blokke.”)

Lesuitkomste

Teen die einde van die les behoort leerders die getal 2 op ’n getallelyn (0–10) te kan herken en uitwys, tot twee te kan tel met behulp van regte voorwerpe, die syfer 2 korrek te kan natrek en skryf, presies twee voorwerpe in ’n stel te kan inkleur, twee voorwerpe van hul keuse te kan teken, en stelle wat dieselfde hoeveelheid (twee) wys, bymekaar te kan pas.

Vaslegging

Hier is ’n paar prettige en boeiende opvolgaktiwiteite wat aktiewe leer en herhaling ondersteun, en so die konsep van die les sal versterk.

- ✍ **Parejag:** Vra die leerders om twee voorwerpe in die klaskamer te vind en dit na die mat te bring.
- ✍ **Sokkiepasmaat:** Meng sokkies en vra die leerders om pare te maak.
- ✍ **Speelklei 2’s:** Vorm die syfer 2 met speelklei en rol twee balle of figure.
- ✍ **Storietyd:** Lees ’n boek wat herhalings van “twee” gebruik, byvoorbeeld: “Twee treintjies” of “Twee toekans kan”. Laat die leerders twee vingers in die lug opsteek elke keer wanneer hulle die woord “twee” hoor.
- ✍ **Getalliedjies:** Sing “Twee klein voëltjies” of “Een, twee, maak my skoen vas”. Rus en wys met jou vinger wanneer jy “twee” sê.
- ✍ **Hop-op-2-speletjie:** Gebruik die getallelyn en roep getalle uit. Die leerders mag slegs op 2 land.

BLADSYE 8 EN 9

Fokus: Getalle, bewerkings en verwantskappe

LV **My liggaam**

Benodigdhede

HB-potlood, uitveër, inkleurpotlode, getalkaart 3 (opsioneel), klaskamervoorwerpe in stelle van 3 (blokkies, kryte, potlode, ens.), speelklei (opsioneel), sand/bakkie/witbordmerkers (opsioneel), kleefband of kryt vir ’n groot vloergetallelyn

Kernfokusvaardighede

Tel voorwerpe akkuraat tot 3, **herken die simbool en naam vir drie**, verstaan “dieselfde totaal as”, verteenwoordig die getal 3 deur tekeninge, herken 3 op ’n getallelyn

Bekendstelling van die konsep

Laat die leerders op die mat sit en begin met ’n bekende, liggaamgebaseerde inleiding. Sê vir die leerders: “Kom ons vind uit waarvan ons drie het … O, wag – het ons drie neuse?” (Nee!) “Maar wat kan ons drie keer doen?” (Klap jou hande drie keer, stamp jou voete drie keer en knik jou kop drie keer.) Laat die leerders elke keer hardop tel: “Een, twee, drie!”